

Förskola Ramlösa

Likabehandlingsplan och Plan mot kränkande behandling

LÄSÅRET 2015-2016

Detta dokument baseras på riktlinjerna i två lagar, dels i 14 a kap. skollagen angående kränkande behandling, dels i den nya diskrimineringslagen (2008.567) angående diskriminering.

Enligt 14 a kap. skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje verksamhet och varje år upprättas en årlig plan mot kränkande behandling. Denna plan ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska också innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder man avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Det finns inget som hindrar att verksamheten för samman den årliga planen mot kränkande behandling med den likabehandlingsplan som ska upprättas enligt diskrimineringslagen till ett dokument.

Innehåll:

Begreppen kring planen	sid 2
Vision och övergripande mål	sid 2
Utvärdering föregående års mål	sid 3
Nulägesanalys	sid 3
Årets prioriterade mål och åtgärder	sid 4
Resurser	sid 4
Kommunikation	sid 4
Rutiner och åtgärdstrappa	sid 6-7
Kartläggning och utvärderingsmodell	sid 7
Bilaga, dokument vid kränkande behandling	sid 8-9

Begreppen kring planen

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan/förskolan ska ha samma rättigheter – tjejer som killar och oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning (= diskrimineringsgrunderna).

- Diskriminering; kan vara direkt eller indirekt. Direkt diskriminering är när ett barn behandlas sämre än andra barn. Men man kan även diskriminera genom att behandla alla lika. Det kallas då för indirekt diskriminering (t.ex. alla barn serveras samma mat oavsett att religiösa skäl inte medger alla barn att äta all sorts mat).

-Trakasserier; är en behandling som kränker ett barns värdighet och som har koppling till någon av de skyddade diskrimineringsgrunderna.

-Annan kränkande behandling; med detta menas ett uppträdande som kränker ett barns värdighet men som saknar koppling till en diskrimineringsgrund (t.ex. mobbing, förstör någons tillhörighet avsiktligt, en örfil).

Befogade tillsägelser

Förbudet att utsätta barn för kränkande behandling gäller naturligtvis inte tillrättavisningar som är befogade för att upprätthålla ordning och god miljö, även om barn kan uppleva tillrättavisningar som kränkande.

Vision

Fyrklöverns Montessori - Förskola, skall arbeta för att alla barn i vår verksamhet är trygga. Barnens rättigheter skall beaktas och inget barn får diskrimineras (på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, kön eller funktionshinder), utsättas för trakasserier eller annan kränkande behandling.

Vi skall verka för att barnen bygger upp en naturlig förståelse att alla människor har lika värde oavsett de individuella olikheterna som kan finnas. För yngre barn blir det naturligt med olikheter om man ger dem en uppriktig förklaring till en annan människas olikhet, t.ex. annan hudfärg och synligt funktionshinder.

Övergripande mål

All personal inom verksamheten tar aktivt avstånd från och motverkar alla former av mobbning, rasism, trakasserier, diskriminering och kränkningar mellan barn/elever och mellan personal och barn/elever.

Vi skall arbeta med Montessoripedagogikens geografimaterial som skapar förståelse och kunskap över människors olika livsvillkor och etniska bakgrund.

Vi skall verka för att barn och elever skall respektera varandra och allas åsikter. Att de får insikt i att andra mår dåligt om man utsätter dem för kränkande behandling som t.ex. okvädesord och utanförskap.

Vi skall arbeta för ett jämställt samhälle, där pojkar och flickor behandlas på samma sätt och ges samma möjligheter. Jämställdhet för oss innebär också ett jämlikt samhälle för människor med olika funktionshinder och annan kulturell bakgrund.

**Utvärdering av hur de planerade åtgärderna i föregående plan (läsåret 14/15) har genomförts:
Avd Eken**

Vi ska arbeta för att stärka relation mellan barnet & bygga upp en förståelse av vikten att hjälpas åt att stödja varandra.

Strategi: Personalen ska finnas som en trygg bas & stötta barnet i konflikthanteringen, genom att låta barnet i så stor utsträckning som möjligt att få lösa sin konflikt själv utan att ta skada. Pedagogerna har sedan tidigare påbörjat arbete med materialet ”START”(värdegrunds övningar).

Resultat: Barnen har utvecklats i sitt samspel och förmåga att lösa sina små konflikter. Viktigt dock med vuxenstödet i närheten. Tyvärr kom vi inte igång som vi tänkt med Start-materialet.

Avd Kastianjen

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar.

Strategi: Vi skapar grace och artighetsgrupper/Stegvisgrupper.

Vi skall utöka materialet från olika världsdelar för att öka förståelse för olikheter.

Resultat: Grace och artighets övningarna är mycket fungerande och ger stort resultat. Vi har idag en grupp där det inte förekommer mycket konflikter. Barnen visar stor hjälpsamhet, respekt och empati för och mot varandra. Barnen älskar sina grace och artighets övningar och suger det åt sig med full kraft. Påminner gärna varandra, samt även vuxna hur man gör/ inte gör.

Ytterligare strategier kommande läsår: Skapa materialet från stegvis. Dvs, arbeta med olika känslor på samma sätt som övrigt montessori material (på brickor).

Grace- och artighetsövningar och Start- och Stegvis materialen behöver synkroniseras och användas av båda avdelningarna för att bilda en helhet. Detta skall utvecklas mer kommande läsår. Skapa fasta rutiner för hur, när och var.

Vi har ännu inte lyckats tillräckligt bra med dokumentationen över barnens delaktighet även om den är en självklarhet. Det önskas en mer påvisbar delaktighet som dokumenteras lite tydligare.

Nulägesanalys/kartläggning

Arbetet med likabehandlingsplanens intentioner är något som finns med oss varje dag i vårt arbete med barnen. Vi arbetar kontinuerligt för att utveckla detta arbete med planens genomförande, kartläggning och dokumentation så att det blir naturligt att reflektera och även dokumentera samt att hitta metoder anpassade till den låga ålder barnen i förskolan har.

Problem men olika former av kränkande behandling är sällan särskilt stora i förskolans värld. De mindre barnen har inte fått så mycket fördomar utan dessa påförs barnen efterhand av äldre barn och vuxna. Barnens kunskap/förståelse för olikheter såsom t.ex. religion och sexuell läggning är ännu väldigt små.

Inför läsåret 15/16 ser vi ett behov av att fortsätta vårt arbete med att finna rutiner för vårt arbete med värdegrunder, med social kompetens samt att förstå sina och andras känslor.

Barnens delaktighet i utvärdering, uppföljning och uppsatta mål är ett utvecklingsområde. Men delaktigheten fångas i dagliga samtal, i samlingar, i intervjuer och andra spontana sammanhang.

Vår kartläggningsmodell redovisas i slutet av denna plan.

Verksamhetens prioriterade mål 2015-16:

Avd Eken:

Förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra, samt respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

Strategi: Nolltolerans mot kränkningar, okvädesord och slag. Observationer, handleda barnen, Samtal, Sagor och berättelser.

Avd Kastanjen

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation.

Strategi: Dels genom ”fråge leken” samt genom ”nyhetsleken” och även andra grace och artighets övningar. Även genom att vi pedagoger utarbetar ett arbet sätt där barnen på ett tydligt och enkelt sätt kan uttrycka sina upplevelser och tankar i olika situationer.

Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.

Strategier: Vi vill ge barnen redskap för att visa omtänksamhet, artighet, empati och hjälpsamhet genom våra grace- och artighetsövningar samt ”Stegvis” där olika känslouttryck presenteras och diskuteras.

Båda avdelningarna

Grace- och artighetsövningar och Start- och Stegvis materialen behöver synkroniseras och användas av båda avdelningarna för att bilda en helhet. Detta skall utvecklas mer kommande läsår. Skapa fasta rutiner för hur, när och var.

Vi har ännu inte lyckats tillräckligt bra med dokumentationen över barnens delaktighet även om den är en självklarhet. Det önskas en mer påvisbar delaktighet som dokumenteras lite tydligare.

Resurser

Varje arbetslag har att använda sin avdelningsbudget för arbetet med planen. Om något arbetslag har förslag på insatser som kräver extra medel finns vissa allmänna medel i förskolans budget avsatta och dessa kan användas i detta syfte. Dessa insatser diskuteras med förskolechefen som beslutar.

Kommunikation

- Personalen på förskolan informeras och diskuterar huvudsakligen på arbetslagsträff på personalmöten, via PM och i samband med planeringsdagar.
- Barnen får information och deltar genom dialog i daglig samling, enskilda samtal, temaarbeten och vid uppkomna situationer.

- Föräldrarna kommer att informeras dels via utvecklingssamtal, föräldramöte och vid föräldrarådets möten.
- Vår arbetsplan och våra mål kommer även att finnas tillgänglig på förskolan samt på vår hemsida.
- Vid varje läsårsstart ges information om likabehandlingsplanen till barn/elever, föräldrar och personal.
- Nyttillkomna barn/elever och deras föräldrar informeras under inskolningen av mottagande pedagog.
- Nyttillkommen personal får informationen genom förskolechef eller rektor.

Blir ditt barn mobbat?	Mobbar ditt barn andra?
<p>Följande tecken kan tyda på att ditt barn är mobbat; ovilja att gå till skolan, ont i magen, huvudvärk, vill ej berätta hur det är i skolan, har inga kamrater, kommer hem med smutsiga och sönderrivna kläder, har blåmärke, verkar nedstämt och ledsen.</p> <p>Dessa tecken kan även bero på andra saker men de motiverar att du tar kontakt med skolan för att få hjälp.</p> <p>Du kan också göra en del själv för att hjälpa ditt barn; lär barnet säga ifrån klart och tydligt och betona att det inte är ditt barn det är fel på – det är de andra som uppför sig illa.</p> <p>Försök få barnet att ta kontakt med ett eller flera vänliga barn i klassen eller i någon annan klass. Det är viktigt att vuxna hjälper till med detta annars ger barnet lätt upp. Lyckas barnet få en vän har det oerhört stor betydelse.</p>	<p>Det är svårt att ta till sig att ens eget barn mobbar andra.</p> <p>Men om det är så måste du göra något åt det. Det är viktigt både för de utsatta barnet och ditt eget.</p> <p>Forskning visar att barn som mobbar andra ofta får problem senare i livet om de inte ändrar sitt negativa sätt.</p> <p>Det finns många orsaker till att barn mobbar andra men oavsett orsaken måste du göra något.</p> <p>Vi föreslår följande;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gör helt klart för barnet att du inte accepterar mobbing och att du ser mycket allvarligt på ett sådant beteende. - Ta kontakt med skolan för att få hjälp med problemet.

Rutiner

- **Utbildningsplan.** Förskolechefen ansvarar för att personalen får vetskap och kunskap om lagen och likabehandlingsplanen. Det kommer under läsåret att finnas möjlighet för personalen att gå föreläsningar som behandlar frågor kring diskriminering och trakasserier. Dessa utbildningstillfällen sker på såväl förskolechefens som pedagogernas initiativ.
- **Upptäcka.** Pedagogerna ansvarar för att en god uppsikt hålls över lokaler och utemiljö. De skall inom området då upptäcka eventuella kränkningar. Förskolechefen ansvarar för att det finns ett underlag att diskutera kring vid terminens föräldrasamtal. En god kontakt mellan personal/barn/föräldrar är den bästa förutsättningen för tidig upptäckt av kränkningar. Personalen ansvarar för att förebygga och förhindra kränkningar mellan personal och barn.
- **Kommunikation vid upptäckt.** Personal som upptäcker kränkande behandling skall omgående diskutera med övriga pedagoger på avdelningen för att avgöra allvaret och omfattningen av situationen. Pedagog tar vid behov en diskussion med inblandade barn. Därefter skall förskolechef informeras och en skriftlig dokumentation upprättas (se bilaga). Förskolechef eller pedagog informerar sedan vårdnadshavare. Inblandade barn informeras om att så kommer att ske.
- **Utreda.** Snabbast möjligt utreder förskolan händelsen och situationen med all möjlig hänsyn till den utsatte och övriga inblandade. Utredningen skall belysa vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den/de som påstås ha utövat kränkningen. Om personal misstänks för kränkning av barn ansvarar förskolechef för utredningen.
- **Åtgärda.** Åtgärder grundas på utredningen av vad som skett i det enskilda fallet och bör som regel riktas såväl till den som blivit utsatt som till den/de som utövat kränkningen. Både akuta och långsiktiga åtgärder ska vidtas. Vid behov ska åtgärdsprogram upprättas. Åtgärderna skall dokumenteras (se bilaga).
- **Dokumentation av utredning.** De ansvariga för utredningen (personal eller förskolechef) ansvarar för att dokumentation över händelseförlopp, diskussion och åtgärder skapas och sparas. Antal anmälningar och utredningar skall finnas med i årlig kvalitetsredovisning.
- **Anmälan till andra myndigheter.** En bedömning ska göras om huruvida kränkningen ska anmälas till annan myndighet (se bilaga). Om det är aktuellt skall förskolechef ansvara för den anmälan som då skall upprättas.
- **Uppföljning.** Vidtagna åtgärder ska tidsbestämmas, följas upp och utvärderas.

Vår åtgärdstrappa:

Vi arbetar efter vår åtgärdstrappa när det gäller samtal med barn och föräldrar.

1. Samtal med barnet
Ansvarig personal samtalar med barnet/barnen med uppmuntran att ändra sitt beteende. Prata med barnet om vad som hänt och hur det kunde hända. Hur kan man göra istället?
2. Samtal med förälder
Ansvarig personal kontaktar föräldrar om förändring av beteende inte sker.
3. Samtal förskolechef – barn
Förskolechef samtalar med barnet (ev. med personal) om det oönskade beteendet kvarstår efter att föräldrar blivit kontaktade. Uppföljande samtal sker.
4. Samtal förskolechef – barn – föräldrar
Har fortfarande ingen förändring skett kallar förskolechef till samtalsmöte med barn, föräldrar och personal.

Åtgärdstrappa vid kränkning sker vuxen-barn, barn-vuxen eller vuxen-vuxen:

1. Förskolechef pratar med berörd person. Gäller både vuxen och barn samt föräldrar vid behov.

2. Ta stöd av kollegor, förskolechef.
 3. Ta stöd av ev. skyddsombud/arbetsmiljöombud.
-

Kartläggnings- och Utvärderingsmodell

- Arbetet med prioriterade målen kommer att utvärderas av arbetslaget i slutet av respektive termin. Varje arbetslag redovisar sitt arbete skriftligt på redovisningsmall vid två tillfällen per läsår (januari och juni). Finns behov kommer en studiedag under vårterminen också att användas i utvärderingssyfte.
- Observationer, vår personal observerar barnen i deras arbete inne på förskolan och under utevistelsen.
- Samtal med barn sker löpande under året såväl individuellt och i grupp.
- De äldre barnen på förskolan får svara på minst en enkät under läsåret för att se hur de upplever vårt arbete med målen.
- Vårdnadshavarnas delaktighet sker i daglig kontakt, på föräldramöten och i samband med utvecklingssamtal.
- Föräldrarådsmöten varje termin 1-2 st.
- Elevvårdsteam där representanter för alla tre verksamheter, verksamhetschef samt skolpsykolog ingår. 1-2 möten per termin.
- Årligen genomför Skol- och fritidsförvaltningen en föräldraenkät där även frågor om trygghet och trivsel finns med och som vi beaktar i vårt utvärderingsarbete. Vi kommer även att i samband med föräldramöte vid behov genomföra en egen enkät.
- Medarbetarsamtal.
- Arbetsmiljöarbete.
- Ledningsgruppsmöten.

Verksamhetens arbete med likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling är en del av vårt systematiska kvalitetsarbete.

Helsingborg 2015.08.26

Stellan Hagström
Verksamhetschef & Förskolechef

Dokumentation av kränkande handling/trakasseri

Datum: _____

Anmälan gjord av: _____

Ansvarig utredare: _____

Namn på den utsatte: _____ Klass _____

Namn på övriga inblandade: _____

Den utsattes subjektiva upplevelse av det inträffade:

Var inträffade händelsen? _____

När inträffade händelsen? _____

	Datum		Sign.
Vårdnadshavare kontaktades	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Samtal med den som upplever sig vara trakasserad	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Samtal med den/dem som påstås trakassera.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Beslutade åtgärder med tidplan för uppföljning:

--

	Datum	Sign.
Uppföljningssamtal med den utsatte	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Uppföljningssamtal med övriga inblandade	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Bedöm om ärendet ska anmälas till annan myndighet.
Eventuell anmälan gjord till:

	Datum	Sign.
Socialtjänsten (Om skolans personal misstänker att ett barn far illa eller på annat sätt behöver stöd, hjälp och skydd är man skyldig att anmäla detta till socialtjänsten.)	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Polisen (Om den kränkande handlingen kan rubriceras som en brottslig handling bör man anmäla till polisen. Ex: hets mot folkgrupp, misshandel, olaga tvång, sexuellt ofredande mm)	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Arbetsmiljöverket (Händelse som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa.)	<input type="text"/>	<input type="text"/>

